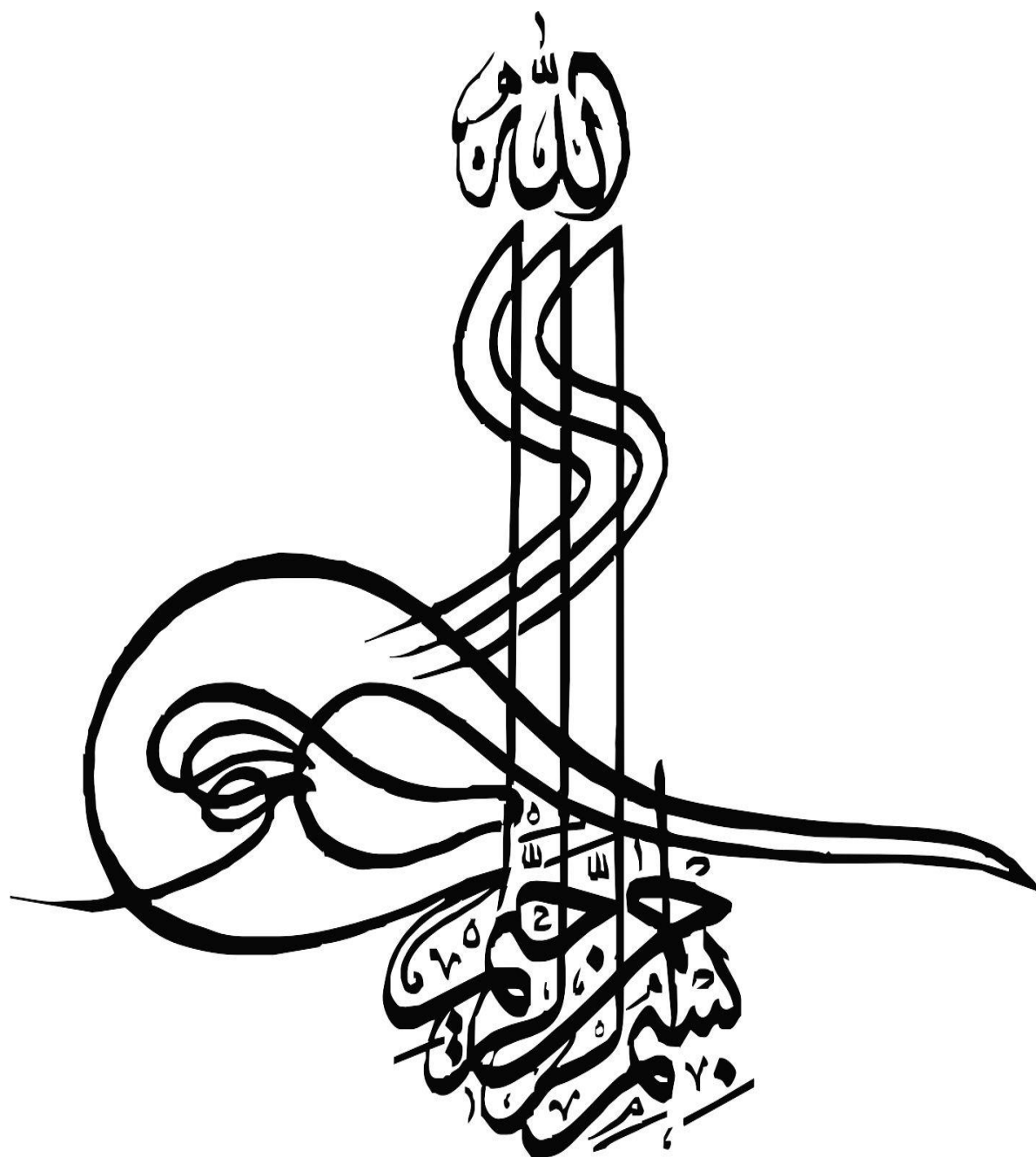

فایل pdf پایان نامه برای نمونه است و کامل نیست
برای دانلود پایان نامه اصلی و کامل باید فایل ورد را خرید کنید.

دریافت فایل word این پایان نامه، کامل و قابل ویرایش به همراه منابع از اینجا

عنوان:

تأثیر بازی درمانی گروهی بر کاهش کمرویی دانش آموزان
پیش دبستانی اصفهان

استاد مربوطه: جناب آقای مجید امیری

دانشجو:

فاطمه خداکرمی

فصل اول

کلیات پژوهش

در دنیای امروز، یکی از معضلات روانشناختی برای متخصصان روانشناسی، مسأله ی کمرویی^۱ کودکان و نوجوانان است. در حقیقت، این مشکل زمانی از اهمیت زیاده‌تری برخوردار می‌شود که کودک به محیط آموزش اجباری مدرسه وارد می‌شود (بولت، میرس، واندن بوس و وستنبرگ^۲، ۲۰۱۹). در هر جامعه‌ای، درصد قابل توجهی از کودکان، نوجوانان و بزرگسالان با این اختلال رفتاری و بازدارنده رشد شخصیت اجتماعی مواجه هستند و در بسیاری از مواقع، کمرویی اصلی‌ترین مانع شکوفایی قابلیت‌ها، خلاقیت‌ها و ایفای مسئولیت‌ها است (ویلسون و هندرسون^۳، ۲۰۲۰). کمرویی، در حالت تخصصی، به کناره‌گیری، اضطراب و یا احساس ناراحتی در وضعیت‌های برقراری رابطه با دیگران گفته می‌شود (آنتونی و سوینسون^۴، ۲۰۱۶). کمرویی، توجه غیر عادی و مضطربانه به خویش‌شن در یک موقعیت اجتماعی است، که در نتیجه آن فرد دچار تنش روانی عضلانی شده و شرایط عاطفی و شناختی وی متأثر گردیده و زمینه بروز رفتارهای خام و ناسنجیده و واکنش‌های نامناسب در وی فراهم می‌شود (افروز، ۱۳۹۸). جیک و باس^۵ (۱۹۸۱)، کمرویی را بعنوان واکنش‌های منفی فرد به افراد ناآشنا یا آشنایان نسبی تعریف کرده‌اند؛ به طوری که کمرویی باعث احساس تنهایی در فرد شده، و بر نوع و شدت افکار و رفتار فرد تأثیر می‌گذارد. باور بر این است که در این کودکان، برقراری و حفظ روابط دوطرفه و سالم اجتماعی دشوار بوده و تنهایی و انزوا را بیشتر تجربه می‌کنند (بلین و کروکر^۶، ۲۰۱۵). در حقیقت، داشتن این نوع تجربه ی منفی باعث کاهش تمایلات اجتماعی و ارتباطات بین فردی می‌شود. برای مثال، نتایج تحقیق افروز (۱۳۹۸) نشان داده است که کمرویی، ناتوانی و معلولیت فرد در برقراری ارتباط است و تنهایی مشکل انسان در فقر ارتباطی است. چرایی اهمیت کمرویی به این مهم برمی‌گردد که تجربه ی آن در میزان بالا به رشد همه جانبه ی انسان تأثیر می‌گذارد؛ به طوری که رها کردن، بی

¹ shyness

² Blote, A. W., Miers, A. C., den Bos, E., & Westenberg, P. M

³ Wilson, M., & Henderson, H

⁴ Antony, M. M., & Swinson, R. P

⁵ Cheek, J. M., & Buss, A. H

⁶ Blaine, B., & Crocker, J

توجهی و عدم درمان به موقع این مشکل روانشناختی می تواند نتایج نامطلوب اجتماعی، شناختی، هیجانی و رفتاری را در پی داشته باشد (ویتو کوسکا و روگوزا^۱، ۲۰۱۹).

افراد کمرو فاقد مهارت اجتماعی و عزت نفس هستند ولی در عین حال به شدت مایلند خودشان را به عنوان انسان های اجتماعی معرفی کنند، در نتیجه در روابط بین فردی غیر ماهرانه عمل می کنند و دچار تجربه منفی در برقراری ارتباط اجتماعی می شوند اگر در ارتباط با رفتارهای غیر اجتماعی این افراد چاره های اندیشیده نشود فرد دچار استرس های شدید می شود و زمینه را برای بروز خطرناک ترین بیماری های شدید روانی مانند اسکیزوفرنی و افسردگی فراهم خواهد شد (پول، کریستی و ریان^۲، ۲۰۱۷).

در میان تلاش برای یافتن موثرترین روش های درمانگری و بررسی پژوهش های متعدد (فارمر^۳ و همکاران، ۲۰۱۲)، بازی درمانی یک تکنیک درمانی کودک است که برای درمان مشکلات و اختلالات کودکان مورد استفاده قرار می گیرد. هر چند کاربردهای بازی درمانی برای کودکان مشکل دار در مقالات مختلف مورد تأکید قرار گرفته است ولی اندازه گیری رفتارهای مشکل دار، هدف و تظاهرات تغییر آن به ندرت گزارش شده است. از بازی درمانی در درمان انواع اختلالات کودکان مثل افسردگی کودکان، ترس های کودکان، مشکلات رفتاری که ریشه اضطرابی دارند، شب ادراری، ناخن جویدن، دروغ گفتن، پرخاشگری، بیش فعالی، کمبود توجه و غیره استفاده و در بسیاری از موارد، مؤثر ارزیابی شده است (گراهام، ۱۹۹۸؛ هانسر، میسلر و اووز^۴، ۲۰۱۴).

با توجه به اینکه کمرویی شیوع نسبتاً بالایی دارد و مشکلات زیادی را برای کودک، والدین، معلمان و جامعه به وجود می آورد و از طرف دیگر در کشور ما تحقیقات کمی در زمینه مداخله های درمانی برای کنترل و درمان این مشکل انجام گرفته است. هدف کلی در تحقیق حاضر بررسی تاثیر بازی درمانی گروهی برای کاهش کمرویی دانش آموزان پیش دبستانی اصفهان می باشد.

¹ Kwiatkowska, M. M., & Rogoza, R

² Poole, Kristie L., Ryan J

³ Farmer EM

⁴ Hanser S, Meissler K, Ovevs R

۲-۱. بیان مسئله

یکی از مشکلات عمده که تأثیر بازدارنده و مهمی بر کارآمدی و پویایی کودکان دارد و از شکل گیری سالم هویت و نیز شکوفایی استعدادها و قوای فکری و عاطفی در آنان جلوگیری می کند، مشکل در برقراری ارتباط اجتماعی در کودکان است. عده ای توانایی برقراری ارتباط صحیح با دیگران را ندارند (گلد فرید و دیویسون^۱، ۲۰۱۸). در حالی که مدت هاست که علاقه ای بر تمرکز علمی روی تعاملات مثبت و منفی پیدا شده است و به نوجوانانی که از تعامل پرهیز می کنند، بسیار کمتر توجه شده است (رایبن و کاپلان^۲، ۲۰۱۰). یکی از مهمترین دلایل، مشکل در برقراری ارتباط و کمرویی^۳ دانش آموزان است. در سی سال گذشته کمرویی یک مسأله خیلی مهم و مورد علاقه بوده و پژوهشگران را به پژوهش برای درک این پدیده سوق داده است (لیری^۴، ۱۹۸۹، زیمباردو^۵، ۱۹۷۷، کویدمیر و دمیر^۶، ۲۰۰۸). احساس خجالت و کمرویی از مشکلاتی است که اغلب جوانان در ذهن دارند و یکی از مهمترین دلایل مشکل در برقراری ارتباط دانش آموزان است، که به مشکلاتی از قبیل افت تحصیلی و ناتوانی در استفاده از توانایی های بالقوه منجر فرد می شود (پول و اشمیت^۷، ۲۰۱۹).

افراد کمرو نه فقط تصویری منفی از خود در ذهن دارند، بلکه درباره خود به قضاوت های غیر طبیعی می پردازند و احساس می کنند که دیگران آنها را قبول ندارند (لیزژیک، اکیوز، دوکان و کوگو، ۲۰۰۶؛ به نقل از منتظر غیب و قدسی، ۱۳۸۸). یافته های پژوهشی مؤید آن است که کمرویی با مقادیر متفاوتی از اضطراب، افسردگی (دیل و اندرسون^۸، ۱۹۹۹)، عزت نفس پایین و احساس تنهایی (جونز، بریگز و

¹ Goldfried, M., & Davison, G.C

² Rubin, Kenneth. H., Coplan, Robert. J

³ shyness

⁴ Cheek, & S.R. Briggs

⁵ Zimbardo, P.G

⁶ Koydemir, S., & Demir, A

⁷ Poole, K. L., & Schmidt, L. A

⁸ Dill, J.C., & Anderson, C.A

اسمیت^۱، ۱۹۸۹) رابطه دارد. نتایج پژوهش درخشانی، حسینیان و یزدی (۱۳۸۵) نشان داد که آموزش مهارت های اجتماعی (ابراز وجود) کمرویی دانش آموزان را کاهش می دهد. چک و باس^۲ (۲۰۰۹) در مطالعات خود به این نتیجه دست یافتند که کمرویی با مردم آمیزی پایین یکسان نیست؛ در حالی که مردم آمیزی با دیگران به صورت یک برتری در مقابل تنهایی است. یافته های پژوهشی که در پاکستان انجام شد نشان داد که ایجاد انگیزه و دلگرمی دادن ممکن است بر کاهش کمرویی و افزایش اعتماد به نفس پایین پسران غلبه کند (اجمل و همکاران^۳، ۲۰۱۱؛ ارسلان^۴ و همکاران، ۲۰۱۷).

رویکردهای متفاوتی در روان درمانی کودکان مورد استفاده قرار گرفته است. اما صرف نظر از جهت گیری خاص آنها، تقریباً همه آنها دارای یک باور مشترک هستند. استفاده از بازی با محیط بازی، ویژگی اجتناب ناپذیر تشخیص و درمان کودکانی است که مشکل دارند (گولد^۵، ۲۰۱۴). به طوری که نتایج برخی از پژوهش ها نشان داده است که بازی درمانی بر رشد شناخت اجتماعی کودکان تاثیرات مثبتی داشته است (نسائی مقدم و همکاران، ۱۳۹۳).

بازی یک روش صحیح و درست برای درمان کودکان است. زیرا کودکان اغلب در بیان شفاهی احساساتشان با مشکل روبرو هستند. کودکان می توانند از طریق بازی موانع را کاهش دهند و احساساتشان را بهتر نشان دهند (پدرو و کارو^۶، ۲۰۰۵).

بازی درمانی از جمله تکنیک های درمانی کودکان است که برای درمان مشکلات و اختلالات آنان مورد استفاده قرار می گیرد. این تکنیک در درمان انواع اختلالات کودکان مثل افسردگی، اضطراب و مشکلات رفتاری استفاده شده و در بسیاری از موارد مؤثر ارزیابی شده است (هانسر^۷ و همکاران، ۲۰۰۰). شافر به نقل از تامپسون و رودلف در خصوص اثرات بازی درمانی بر کودکان، معتقد است که در هم شکستن

¹ Jones, W.H., Briggs, S.R., & Smith, T.G

² Cheek, J.M., & Buss, A.H

³ Ajmal, M

⁴ Arslan, C

⁵ Gould

⁶ Pedro-Carrol

⁷ Hanser

¹ Althy
² Dougherty
³ Baggerly & Landreth

¹ Wolf c

¹ Porter, M.L

¹ Unlearning

² Zimbardo & Radle

¹ Elkind

-
- ¹ Slaughter
² Dombrowski
³ Slaughter
⁴ Dombrowski
⁵ Segal
⁶ Ana. Freud

¹ Otto Rank

² Ginott

³ *Esman*

⁴ *Virginia Axline*

¹nonliteral

² Make- believe

¹ Rubin

² Fein

³ Vandebenberg

⁴ Espenser

⁵ Sheller

⁶ Carl Groos

⁷ Lazarus

¹Estanly hall

²Susan. Issacs

³Lev. Vygotsky

⁴D. W. Winnocott

⁵Jerome. Bruner

⁶Erikh. Athry

⁷Chris Athey

¹Jan Jak. Roso

²Sigmund. Freud

³Ana. Freud

⁴Melanie. Klein

⁵Carl Regers

¹Orsbern

² Rousseau

³Landerth

¹transference

¹Play analysis

¹Active play therapy

²Passive play therapy

³ Nondirective relationship therapy

¹ Otto rung

¹ Cognitive thrapy

² Aron Beck

¹Bandura

¹ Frey

¹ Kunkle-Miller C

² Cornelius G, Hornett D

³ Chari, U

⁴ O'Connor, C & Stagnitti, K

-
- ¹ Chapman T. Snell M
² Huth-Bocks A, Schettini A
³ Casby MW, McCormack SAL
⁴ Klein and Frytj
⁵. Non-clinical children
⁶. Sexual abused children
⁷Carmicheal,K

گروه آزمایشی	R	T1	x	T2
--------------	---	----	---	----
